

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Πανεπιστημίου 334,
Τ.Κ.: 264 43, Τ.Θ.: 2459, ΠΑΤΡΑ
Τηλ.: 2610.271959 (εσωτ. 80261)
Email: glykokanellos@minagric.gr

Πληροφορίες: Δρ. Γ. Χρ. Λυκοκανέλλος, Γεωπόνος

Δελτίο
Γεωργικών Προειδοποιήσεων
Φυτοπροστασίας

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ
Νº 03 / 15 - 07 - 2020

Για τις περιοχές:
ΑΧΑΪΑΣ, ΗΛΕΙΑΣ, ΑΙΤ/ΝΙΑΣ, ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ,
ΖΑΚΥΝΘΟΥ, ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ

Βλαστικό στάδιο :

Διαπιστώσεις : Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουμε συγκεντρώσει από το δίκτυο συνεργατών μας φαίνεται ότι οι πληθυσμοί των εχθρών των εσπεριδοειδών (κοκκοειδή, αλευρώδεις, τετράνυχτοι κ.α.) παραμένουν σε ελεγχόμενα - όχι ιδιαίτερος ανησυχητικά, για την εποχή επίπεδα.

Τετράνυχτοι

Διαπιστώσεις : Οι τετράνυχτοι ευνοούνται από ξηρό και ζεστό καιρό. Δεν έχουν εντοπιστεί ανησυχητικές ενδείξεις για εξάπλωση του εχθρού, όμως απαιτούνται συχνοί και προσεκτικοί έλεγχοι καθώς μπορούν ταχύτατα να αναπτύξουν μεγάλους πληθυσμούς και να προκαλέσουν σοβαρές ζημιές.

Το *Ranonychus citri* προσβάλλει τα νεαρότερα φύλλα, συνήθως την πάνω επιφάνεια κοντά στην κεντρική νευρώση καθώς επίσης τους καρπούς όλων των σταδίων ανάπτυξης προκαλώντας χλωρωτικές κηλίδες που οδηγούν σε έντονο αποχρωματισμό. Προτιμά κυρίως τις πορτοκαλιές και μανταρινιές.

Ο Κίτρινος τετράνυχτος (*Tetranychus urticae*) προκαλεί κίτρινο - καφέ κηλιδώσεις ανάμεσα στα νεύρα κυρίως στην νεαρή βλάστηση (οι οποίες παραμένουν και στα παλιότερα φύλλα). Προσβάλλει κυρίως τις λεμονιές, μανταρινιές. Σε υψηλούς πληθυσμούς οι προσβολές επεκτείνονται και στους καρπούς όπου προσβάλλουν κυρίως την περιοχή γύρω από τον ομφαλό προκαλώντας υπόφαιες κηλιδώσεις.

Συστάσεις :

Οι παρατηρήσεις να πραγματοποιούνται τουλάχιστον μία φορά τον μήνα το καλοκαίρι και χειμώνα (άνοιξη και φθινόπωρο που το άκαρι παρουσιάζει μεγαλύτερες πυκνότητες να γίνεται δύο φορές τον μήνα). Στα περιφερειακά δένδρα και ιδιαίτερα αυτά που είναι κοντά σε χωματόδρομους οι παρατηρήσεις και οι δειγματοληψίες πρέπει να γίνονται πιο εντατικά.

Απαραίτητη επέμβαση όπου και εφόσον παρατηρούνται έντονες προσβολές σύμφωνα με τις λίστες φυτοπροστατευτικών που έχουν [εκδοθεί](http://minagric.gr) (minagric.gr), ανάλογα την καλλιέργεια και το είδος του εχθρού.

Αλευρώδης

Εριώδης Αλευρώδης (*Aleurothrix floccosus*) & Διαλευρώδης (*Dialeurodes citri*)

Διαπιστώσεις : Από τους Αλευρώδεις προκαλείται άμεση ζημιά με την απορρόφηση θρεπτικών χυμών (στα φύλλα) και έμμεση με την άφθονη έκκριση μελιτωδών απεκκριμάτων (σε φύλλα και καρπούς), που προκαλούν την ανάπτυξη καπνιάς, υποβαθμίζοντας την ποιότητα της παραγωγής και την υγεία των δέντρων (δυσκολεύει την αναπνοή των δέντρων και υποβαθμίζει την αξία της παραγωγής).

Συστάσεις : Προτείνεται τακτική εφαρμογή καλλιεργητικών μέτρων (ως μέτρα περιορισμού πληθυσμού):

1. Κατάλληλο κλάδεμα ώστε να εξασφαλίζεται καλός αερισμός των δέντρων.
2. Αφαίρεση λαιμαργών βλαστών και περιορισμός των αζωτούχων λιπάνσεων.

Γενικότερα συστήνεται η μη διατάραξη της φυσικής ισορροπίας των οικοσυστημάτων από την χρήση χημικών εντομοκτόνων. Προτιμήστε καλλιεργητικά μέσα - κλάδεμα αερισμού.

Σε υψηλά επίπεδα πληθυσμών και κυρίως για τις προσβολές από Διαλευρώδη, εάν επιλεγούν χημικές επεμβάσεις να δοθεί μεγάλη προσοχή στην επιλογή των σκευασμάτων και το χρόνο εφαρμογής τους, κυρίως λόγω των υψηλών θερμοκρασιών που επικρατούν.

Η χημική αντιμετώπιση του Διαλευρώδη καθίσταται δύσκολη δεδομένου ότι παρατηρείται ταυτόχρονη εμφάνιση διαφορετικών σταδίων ανάπτυξης, η οποία δεν επιτρέπει να εντοπίσουμε εύκολα την κατάλληλη στιγμή επέμβασης. Όπου εφαρμοστεί ψεκάσμος να γίνει μόνο με εγκεκριμένα σκευάσματα και σύμφωνα με την ετικέτα τους. (άλατα καλίου, σπιροτετραματ, πυρεθρίνες, αζαντιρακτιν).

Είναι σημαντικό να γίνουν άμεσα χειρισμοί (με τη λήψη του Δελτίου) στις πρώιμες περιοχές και στις υπόλοιπες (μεσοπρώιμες περιοχές) μετά από τις 15 - 18 Ιουλίου, ώστε να περιοριστεί το μέγεθος της ζημιάς στο σύνολο της, διότι αν και θα ακολουθήσουν (αργότερα) επεμβάσεις απομάκρυνσης της καπνιάς από καρπούς και φύλλα, σε περιπτώσεις με μεγάλη έκταση ζημιάς είναι αρκετά δύσκολο τα δέντρα να επανέλθουν στην προηγούμενη υγιή κατάσταση.

Προτιμήστε εφαρμογές σε σημεία που εστιάζεται πιο έντονα η προσβολή, με σκευάσματα σύμφωνα με τις λίστες που έχουν αναρτηθεί σε παλαιότερα δελτία.

Κοκκοειδή

(Ψώρες)

Προσβολές διαπιστώνονται σε εσπεριδοειδή στην Ηλεία (Μυτιλόμορφη ψώρα).

Διαπιστώσεις :

Η Κόκκινη ψώρα (*Aonidiella aurantii*) έχει 3 γενεές το έτος. Τα μέγιστα του πληθυσμού των νεαρών προνυμφών της 2ης γενεάς παρατηρούνται τον Ιούλιο. Προκαλούν σημαντικές ζημιές στα εσπεριδοειδή. Εγκαθίσταται σε φύλλα (κυρίως στην πάνω επιφάνεια), βλαστούς, κλάδους, κορμό και καρπούς, εσωτερικά και εξωτερικά της κόμης των δένδρων. Ζημιώνουν τα εσπεριδοειδή κυρίως υποβαθμίζοντας την ποιότητα των καρπών και όταν εγκαθίσταται σε νεαρούς καρπούς προκαλούν παραμορφώσεις. Σε έντονες προσβολές τα δένδρα εξασθενούν. Πολύ ζεστός και ξερός καιρός προκαλεί θάνατο σε αξιόλογο ποσοστό νεαρών προνυμφών.

Η Μυτιλόμορφη ψώρα (*Lepidosaphes beckii*) και η Παρλατόρια (*Parlatoria zizyphi*),

εμφανίζουν 3 με 4 γενεές το χρόνο. Τα μέγιστα εκκολάψεων νεαρών προνυμφών της 2ης γενεάς εμφανίζονται τον Ιούλιο.

Είναι δευτερεύοντες εχθροί των εσπεριδοειδών που τοπικά ή ορισμένες χρονιές μπορεί να αναπτύξουν υψηλούς πληθυσμούς. Από τα εσπεριδοειδή προσβάλλουν κυρίως πορτοκαλιά, μανταρινιά και λεμονιά. Εγκαθίσταται περισσότερο σε παλαιά φύλλα, με προτίμηση την άνω επιφάνεια, καρπούς και λιγότερο σε κλάδους. Υψηλότεροι πληθυσμοί παρατηρούνται στα χαμηλότερα σημεία της κόμης και στη βόρεια- ανατολική πλευρά των δένδρων. Οι πρώτες προσβολές στους καρπούς εμφανίστηκαν ήδη τον Ιούλιο.

Συστάσεις : **Καλλιεργητικά μέτρα:** Κλάδευμα των δένδρων για τη μείωση των πληθυσμών των εντόμων.

Χημικά μέτρα: Όπου διαπιστωθούν ζημιές κατάλληλη περίοδος για την αντιμετώπιση του εντόμου με εγκεκριμένα σκευάσματα είναι κατά το μέγιστο της εκκόλαψης των ερπυσιών προνυμφών (60% θηλυκά με νεαρές προνύμφες).

Κοκκοειδή (Homoptera, Coccidae) - Λεκάνιο (Saissetia oleae Olivier) [https://gd.eppo.int],[fotolia.com]

Διαπιστώσεις : Το Λεκάνιο (Saissetia oleae Olivier) έχει μία γενεά το έτος αλλά σε ορισμένες περιοχές ή χρονιές μπορεί να συμπληρώσει μία μερική ή και πλήρη 2η γενεά. Προσβάλλει φύλλα, τρυφερούς βλαστούς ή μικρούς κλάδους απομυζώντας το χυμό τους. Τα μελιτώδη αποχωρήματα τους ευνοούν την ανάπτυξη καπνιάς. Ευνοείται από την υψηλή σχετική υγρασία που συχνά παρατηρείται όταν το φύλλωμα είναι πυκνό και δεν αερίζεται. Σοβαρές προσβολές παρουσιάζονται σε δέντρα υγρών περιοχών και ακλάδευτα.

Συστάσεις : **Καλλιεργητικά μέτρα** που θα περιορίσουν την υγρασία και θα βοηθήσουν στον καλό αερισμό και φωτισμό στο εσωτερικό της κόμης των δέντρων.

Χημικά μέσα: Μόνο στις καλλιέργειες που διαπιστώνονται σοβαρές προσβολές από Λεκάνιο να γίνει άμεση καταπολέμηση με σκευάσμα που καταπολεμά επίσης τον Ψευδόκοκκο ή την Κόκκινη Ψώρα, εφόσον υπάρχουν προσβολές και από αυτά τα κοκκοειδή

Φυτοπροστασία:

Ιδιαίτερη προσοχή κατά την εφαρμογή σκευασμάτων σύμφωνα με τις εγκρίσεις και τις οδηγίες ετικέτας.

- ☛ Καθώς το chlorpyrifos ήταν μία από τις πιο κοινώς χρησιμοποιούμενες δραστικές ουσίες αλλά και μία από τις πιο συχνά ανιχνεώσιμες ουσίες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σας στα εξής:
- ☛ Οι δραστικές ουσίες **chlorpyrifos / chlorpyrifos methyl** δεν είναι πλέον εγκεκριμένες για χρήση ως φυτοπροστατευτικά προϊόντα σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία. Όλες οι εγκρίσεις των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιείχαν τις ανωτέρω δραστικές ουσίες έχουν ανακληθεί ενώ η καταληκτική ημερομηνία χρήσης αποθεμάτων από τον τελικό χρήστη έληξε στις 16 Απριλίου 2020. Λόγω των αποφάσεων μη έγκρισης των δραστικών ουσιών, σας γνωρίζουμε ότι τον Φεβρουάριο 2020 ψηφίστηκε Κανονισμός μείωσης όλων των ανωτάτων ορίων υπολειμμάτων των chlorpyrifos / chlorpyrifos methyl στο όριο του αναλυτικού προσδιορισμού.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ**

Όλα τα δελτία μας αναρτώνται στον κόμβο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων www.minagric.gr
Παραλαβή των τεχνικών δελτίων, στο ηλεκτρονικό σας ταχυδρομείο, γίνεται με απλό αίτημα στο pkax-gp@minagric.gr